

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno a příjmení studenta	Helena Ťapajnová		
Studijní program	Výtvarná umění		
Obor/ateliér	Design Skla		
Forma studia	Prezenční	Akad. rok	2012/2013
Název práce	Volný objekt na téma proměna		
Oponent práce	Mgr. Eva Krhutová		

V bakalářské práci s názvem Volný objekt na téma proměna se studentka Helena Ťapajnová zabývá dekonstrukcí a novou interpretací prefabrikovaných porcelánových dekorací. V písemné práci rozdělené do dvou hlavních částí (teoretické a praktické) se snaží vystopovat příčiny svého zaujetí pro tyto dekorativní prvky okupující interiéry většiny nově zařizovaných československých bytů v 70.-80. letech 20. století, a to hlavně skrze své vzpomínky z dětství. Předměty jako např. porcelánového slona či jelena totiž rodina Ťapajnu před dětmi úzkostlivě chránila, což studentku lákalo k tomu, aby si s nimi v dospělosti mohla konečně „pohrát“. Výsledkem praktické části je série objektů tvořených fragmenty původních porcelánových dekorací obohacených o prvky z plochého nebo foukaného skla, které společně vytvářejí nový celek. Konkrétně třeba poklop na zákusky s rukojetí v podobě hlavičky porcelánového jelena či svítidlo z bezhlavých torz lesních zvířat. Nedílnou součástí této závěrečné práce je také konečný způsob instalace, který přímo odkazuje ke konvencím původní prezentace použitých porcelánových dekorací v bytových interiérech z období socialismu.

Jako divák či recipient, který sleduje objekty Heleny Ťapajnové, oceňuji v její tvorbě drobné odkazy k ideím postmodernismu či pop artu. Tedy podobný zájem o projevy masové kultury a propojování jejich symbolů s dalšími prvky tak, aby dostaly nový význam. Reinterpretaci původně kýčovitých dekorací zvládá s příjemnou mírou nadsázky a uvolněnosti, aniž by přitom zanevřela na novou funkčnost předmětů, které tím vznikají. Poněkud „brutální“ přístup, odrážející se v „amputacích“ jednotlivých fragmentů figur, zanechává v divákovi potřebný pocit znepokojení, který objekty vzdaluje od čistého estétství užitého designu. Modus operandi v této práci také připomíná reverzní inženýrství, kdy jsou vysloužilé nástroje a elektronika ožívány tím, že je jim přiřazena nová funkce. Podobně také mohou odkazovat na recyklační potřeby stále přehlcenější konzumní civilizace. Funkční je také záměr vytrhnout léty ohledně kýčové dekorace z jejich estetického kontextu a dát jim současný výtvarný jazyk.

Objekty Heleny Ťapajnové vybízejí k mnohým interpretacím a zasloužily by si od autorky svědomitou analýzu. Text má v podstatě tři hlavní těžiště – vzpomínky na dětství, spřízněné autory a příběhy jednotlivých objektů. Retrospektiva v tomto případě dokáže nastínit výchozí body inspirace, chybí jí ale ucelený myšlenkový koncept. Volbu spřízněných autorů v rámci

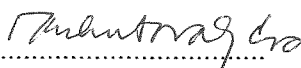

východisek bakalářské práce akceptuji a studentka od nich vybrala díla, která mohou s její koncepcí vzdáleně souviset, textu ale v této části chybí promyšlenější uměnovědná analýza. Jen velmi zběžně je přitom referováno o estetice spotřební dekorace. Očekávala bych, že se autorka bude snažit postihnout toto téma s hlubší sondou do historie. Zajímavým prvkem je využití dotazníků, které mají mapovat vztah lidí k interiéřům, jež po léta obývají. Zůstávají ale jen zpestřením bez dalšího využití. Bakalářské práci by také prospěla pečlivější jazyková a formální úprava.

Považuji za nepochybně pozoruhodné a po výrazové i technické stránce funkční objekty, které by obstály i v souvislostech současné výtvarné scény. Na druhou stranu by si však bakalářská práce zasloužila hlubší uměnovědnou i historickou analýzu. Objekty bych bez problému ohodnotila stupněm A (výborně) naproti tomu textovou část stupněm C (dobře). Samotnou instalaci přitom hodnotit nemohu, jelikož jsem měla možnost shlédnout pouze náhledy počítačových vizualizací.

Návrh klasifikace: **B – velmi dobře**

V(e) Praze dne 5. 6. 2013

.....
podpis oponenta

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně

* nehodící se škrtněte